

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA O ENERGETSKOJ EFIKASNOSTI

Novembar, 2009.

SADRŽAJ PREZENTACIJE

- 1. Cilj istraživanja**
- 2. Metodologija i uzorak**
- 3. Rezultati istraživanja**
- 4. Poređenje rezultata sa prethodnim istraživanjem
(novembar 2008. godine)**

CILJ ISTRAŽIVANJA

- **Ministarstvo za ekonomski razvoj**, uz podršku **GTZ - a i Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Republike Njemačke**, je osmislilo projekat “Godina energetske efikasnosti”. U okviru projekta pripremljeno je **17 mjera** koje u fokusu imaju različite ciljne grupe.
- **Istraživanje javnog mjenja o energetskej efikasnosti** sproveo je, za potrebe Ministarstva za ekonomski razvoj i GTZ, **CEED Consulting** iz Podgorice.
- Cilj istraživanja je utvrđivanje uticaja sprovedenih aktivnosti na **jačanje svijesti građana o značaju i mogućnostima ostvarenja energetske efikasnosti** u domaćinstvu.
- Takođe, istraživanje će omogućiti **potvrdu validnosti budućih promotivnih aktivnosti** u okviru ovog Projekta.

ENERGETSKA
EFIKASNOST
U CRNOJ GORI

METODOLOGIJA I UZORAK

Metodologija

- Direktni metod (“face-to-face”)

Uzorak

- **Ciljna grupa:** predstavnici domaćinstva koji su najbolje informisani o potrošnji energije; oni koji žive u sopstvenoj kući/stanu
- **Veličina uzorka:** 451 ispitanik (planirano 450)
- **Obuhvaćeno 9 opština:** Podgorica (91), Nikšić (60), Bijelo Polje (60), Berane (45), Pljevlja (46), Ulcinj i Budva (po 40), Bar (34) i Herceg Novi (35)
- **Reprezentativnost uzorka:** regionalni nivo, tip naselja (urban/rural), polna struktura

Realizacija istraživanja:

- 04 – 30. novembar 2009. godine

Organizacija, obuka anketara, analiza i izveštaj:

- CEED Consulting

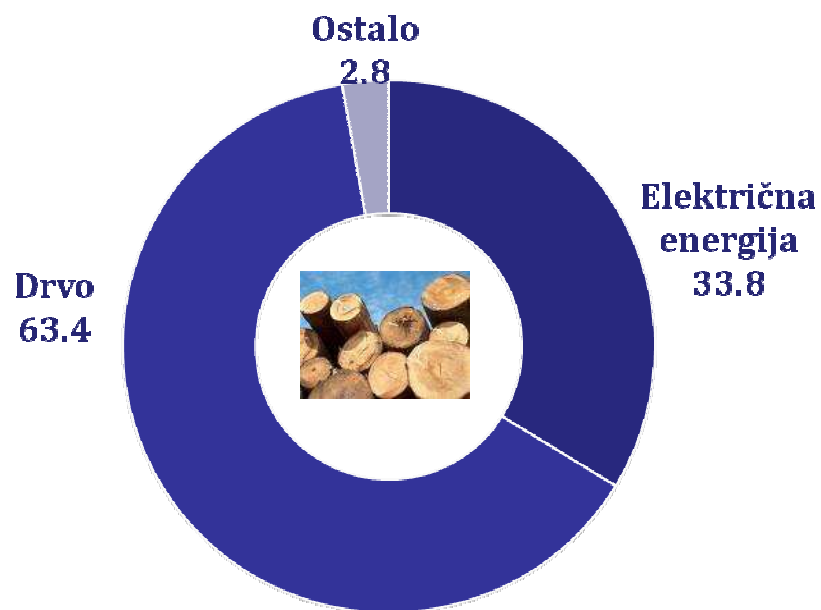

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

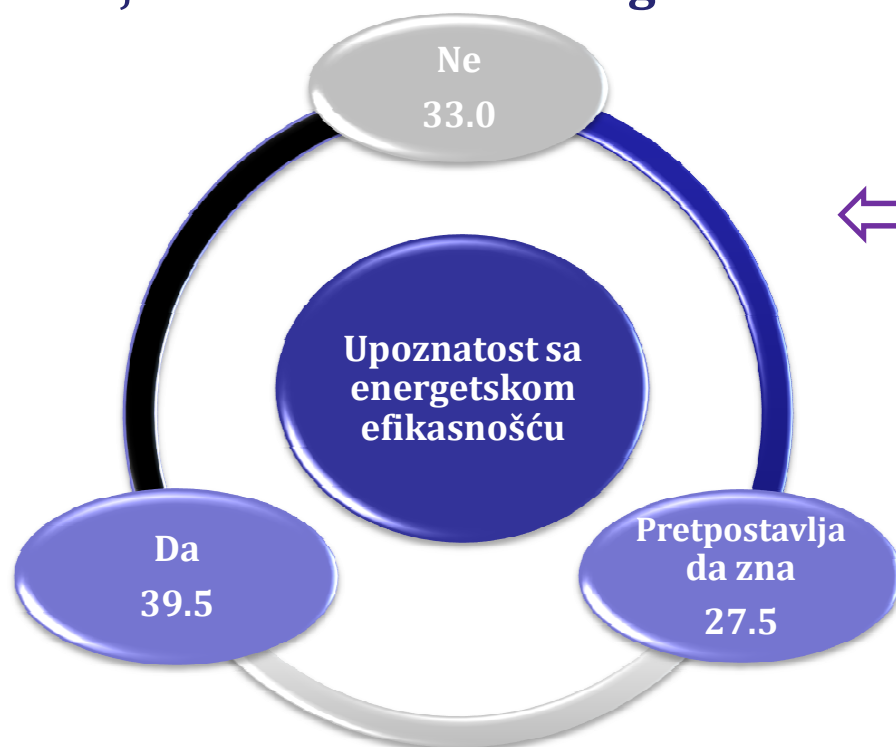
- Kao izvori energije, u domaćinstvu se najčešće koriste električna energija i drva.
- Građani se, u zimskom periodu, najčešće griju isključivo na **drva** ili u kombinaciji sa električnom energijom.
- U ljetnjem periodu, za hlađenje, koriste **standardne klime uređaje** (43.6%).
- O smanjenju računa za energiju **često** razmišlja **svaki drugi građanin**. Kako bi se smanjila potrošnja električne energije, 51.9% građana, preduzima neku određenu mjeru: upotreba štednih sijalica, ušteda električne energije, kuvanje/grijanje na drva, itd.

ENERGETSKA EFIKASNOST

- Da je u toku **Godina energetske efikasnosti** upoznato je 46.0% građana.

- Više od dvije trećine građana **zna i pretpostavlja da zna** šta se podrazumijeva pod pojmom energetska efikasnost.
- Upoznatost sa ovim pojmom pokazuje, podjednako, muškarci i žene srednje starosne dobi što ne iznenađuje s obzirom na značaj teme.

- Upoznati građani su **energetsku efikasnost definisali** kao: ušteda i racionalno korišćenje električne energije.

MEDIJI KAO IZVOR INFORMACIJA

- Mediji imaju važnu ulogu u podizanju svijesti javnosti, kao i usmjeravanju i preduzimanju konkretnih promjena. Informacije o energetskej efikasnosti 57.2% građana je **primijetilo u medijima**.
- O energetskej efikasnosti građani se najčešće informišu preko **emitovanih spotova** i reklama u medijima. ↷

- **Propagandne TV spotove** o energetskej efikasnosti primijetilo je 68.0% intervjuisanih.

TV spotovi su ocijenjeni kao:

- ↳ informativni (41.2%)
- ↳ šaljivi (26.8%)
- ↳ stimulativni (25.3%).

Spotovi na televiziji

41.4

Reklama preko medija

21.6

Reklama u novinama

16.5

Informativne emisije na TV

8.1

Ostalo

12.4

NOVI POJMOVI...

- Građani su pokazali **slabu upoznatost** sa pojmovima **energy bus, energetske pregled zgrada i pasivna kuća**. Naime, veoma mali procenat ispitanika je definisao ove pojmove: energy bus (5.8%), energetske pregled zgrada (16.4%) i pasivnu kuću (17.7%).
- Svega 1.3% anketiranih građana je **posjetilo web sajt** energetske efikasnosti i na taj način dobilo korisne informacije.
- Emisiju **Pametna energija** koja se emituje na TV Vijesti odgledalo je svega 2.0% ispitanika.

MJERE EE ZA KOJE ISPITANICI NISU ČULI

Građani pokazuju najmanju upoznatost sa **kondezacionim kotlovima**, termostatskim ventilima i toplotnim pumpama kao mjerama energetske efikasnosti.

- Najmanju upoznatost sa navedenim mjerama imaju građani iz sjevernog regiona, žene, kao i oni starosne dobi od 45 do 59 godina.

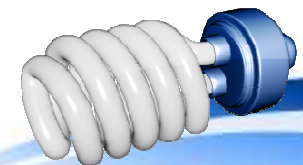
MJERE EE KOJE SU SPROVELI U DOMAĆINSTVU

- Svaki drugi građanin je u prethodnoj godini instalirao **štedne sijalice** u domaćinstvu, dok se svaki peti odlučio za izolaciju kuće/stana.

- Za štedne sijalice i izolaciju kuće/stana su se najčešće opredijelili građani iz centralnog regiona, muškarci koji imaju između 45 i 59 godina.

MJERE EE KOJE BI GRAĐANI BILI SPREMNI SPROVESTI

- Svaki četvrti građanin pokazuje spremnost za poboljšanje **izolacije kuće/stana**. Takođe, građani bi se odlučili i za kupovinu uređaja energetskog razreda A i prozora sa e-low staklima.

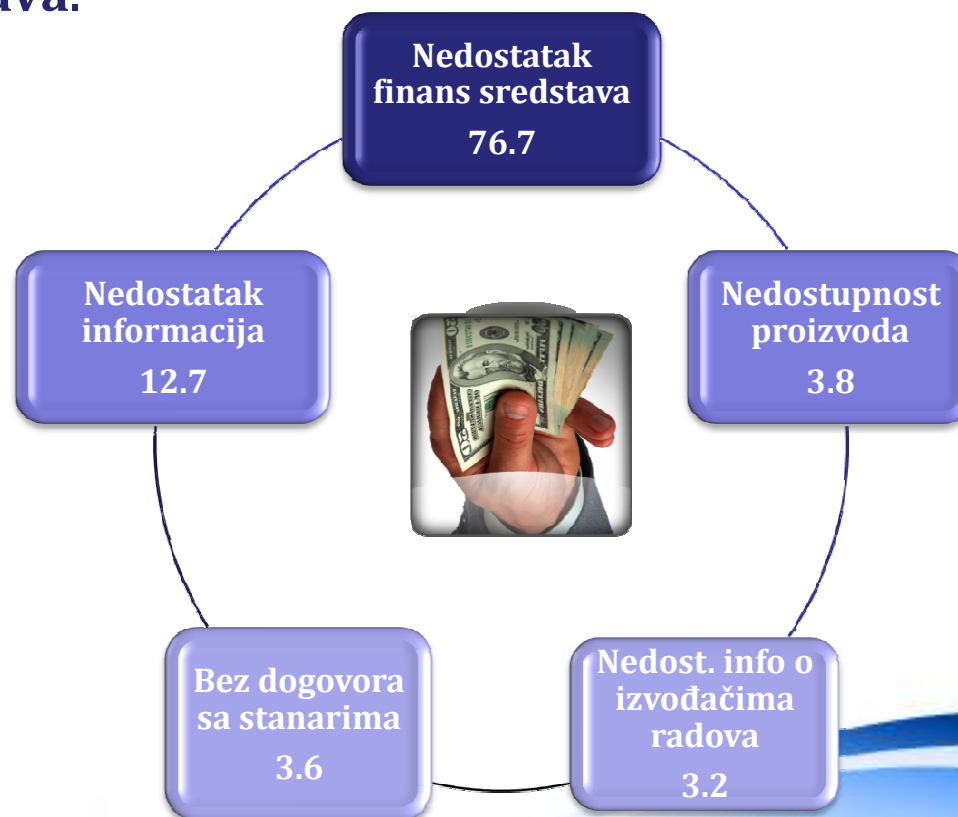

- Za bolju izolaciju kuće/stana opredijelili bi se građani iz sjevernog regiona što je donekle i opravdano klimatskim uslovima karakterističnim za to područje.

RAZLOZI NESPROVOĐENJA MJERA EE

- Tri četvrtine građana, kao razlog nesprovođenja neke od mjera, navodi **nedostatak finansijskih sredstava**.
- Nedostatak finansijskih sredstava podjednako ističu i muškarci i žene, srednje starosne dobi, sa mjesečnim prihodom do 500€.
- Takođe, ovaj razlog je najčešće naveden od strane građana iz sjevernog regiona.

DEMOGRAFSKI PODACI

- Istraživanje je realizovano na reprezentativnom uzorku uzimajući u obzir demografske i socio-ekonomske karakteristike ispitanika. Stratifikacija uzorka je izvršena prema regionu i urbanom/ruralnom naselju.
- Pol \longrightarrow **Muškarci** : Žene = **50.6** : 49.4
- Starost \longrightarrow 15 do 29 (16.7), **30 do 44 (36.4)**, 45 do 59 (33.9), > 60 (12.9)
- Mjesečni prihodi \longrightarrow <350€ (25.3), **351-500€ (36.0)**, 501-1.000€ (31.8), >1001€ (6.9)
- Stepen obrazovanja \longrightarrow osnovna škola (5.8), **srednja škola (70.1)**, viša škola/fakultet (24.1)
- Živite u \longrightarrow **kući (71.4)**, stanu (28.4).

ZAKLJUČCI

- Istraživanje javnog mnjenja je sprovedeno sa ciljem utvrđivanje uticaja sprovedenih aktivnosti na **jačanje svijesti građana o značaju i mogućnostima ostvarenja energetske efikasnosti** u domaćinstvu.
- Svaki drugi građanin **preduzima neku od mjera** kako bi se smanjila potrošnja električne energije u domaćinstvu.
- Više od dvije trećine građana pokazuje **upoznatost sa pojmom energetska efikasnost** i svjesni su njene važnosti za za ekonomski razvoj zemlje.
- Upoznati građani su **energetsku efikasnost definisali** kao ušteda i racionalno korišćenje električne energije. *Muškarci* su u neznatno većem procentu, u odnosu na žene, znali da definišu ovaj pojam.
- Svaki drugi građanin je informacije o energetskej efikasnosti primijetio u **medijima**. Različiti kanali informisanja građana su jedan od načina povećanja informisanja javnosti. *Žene* u medijima češće primjećuju informacije koje se odnose na racionalnu potrošnju energije.

- Istraživanje je pokazalo da su građani najmanje upoznatosti sa **kondezacionim kotlovima**. *Muškarci* su u većoj mjeri informisani i upoznati sa mjerama EE koje se mogu primijeniti u domaćinstvu.
- Svaki drugi građanin u prethodnoj godini sproveo **štedne sijalice** u domaćinstvu.
- Svaki četvrti spreman za sprovođenje **izolacije kuće/stana**.
- Tri četvrtine građana, kao razlog nesprovođenja neke od mjera, navodi **nedostatak finansijskih sredstava**.
- Istraživanje pokazuje da je primjena neke od mjera energetske efikasnosti zavisi od finansijskog statusa građana. Potrebno je ukazati javnosti na kvalitet življenja koji se postiže primjenom mjera energetske efikasnosti i u “drugi plan” staviti finansije.

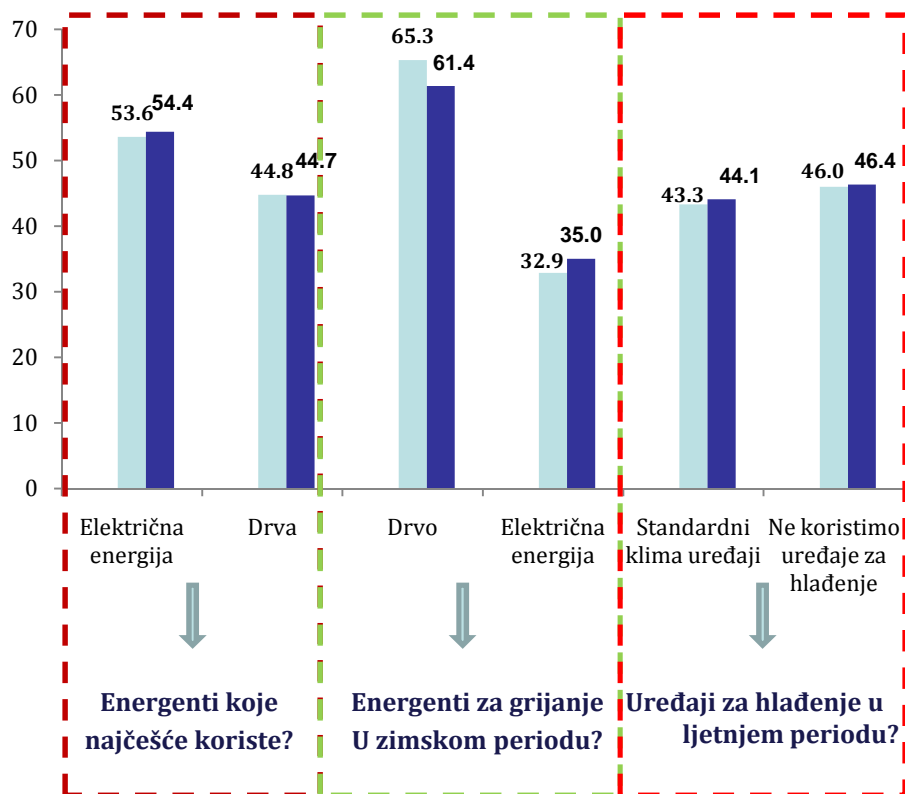

REZULTATI 2009.

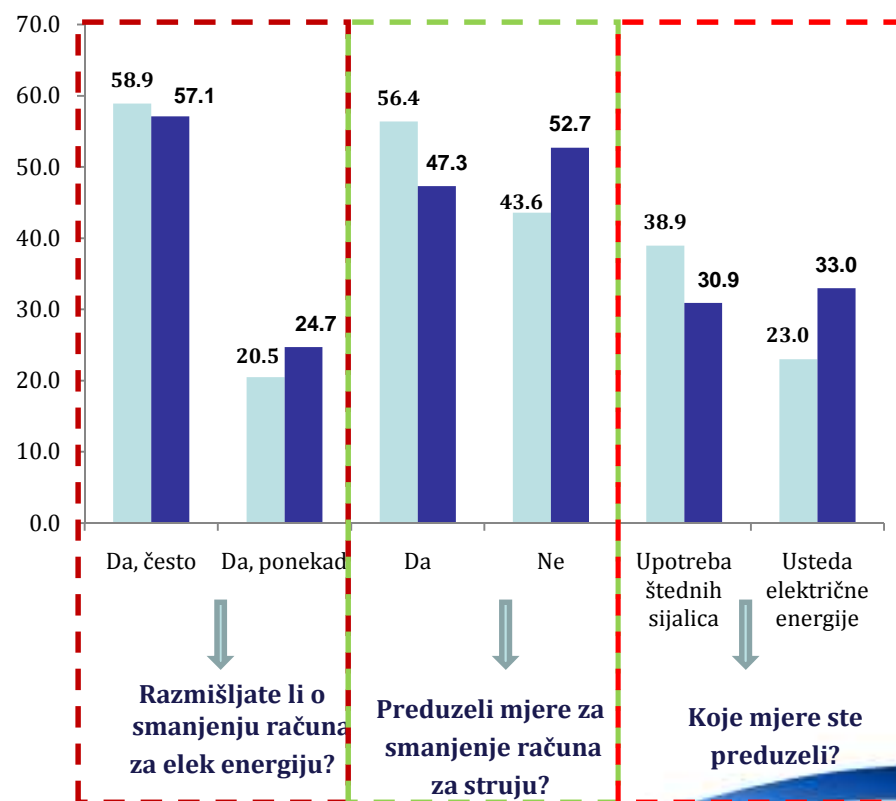
Ukršteni podaci po polu

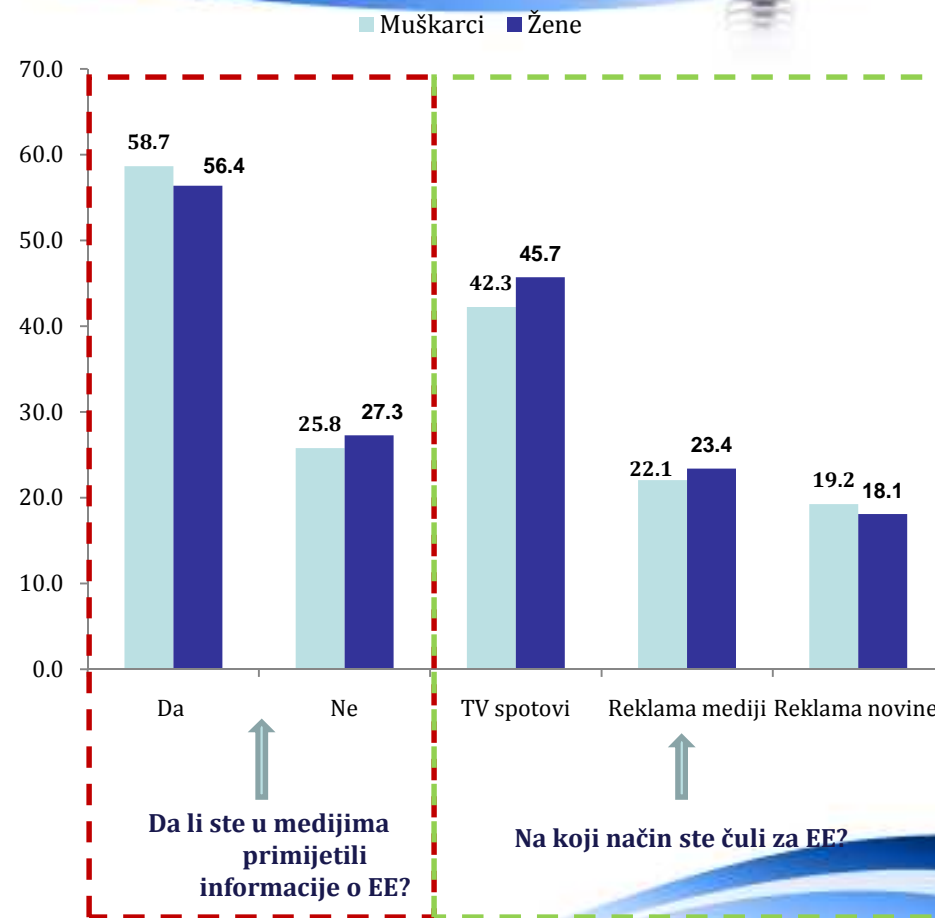
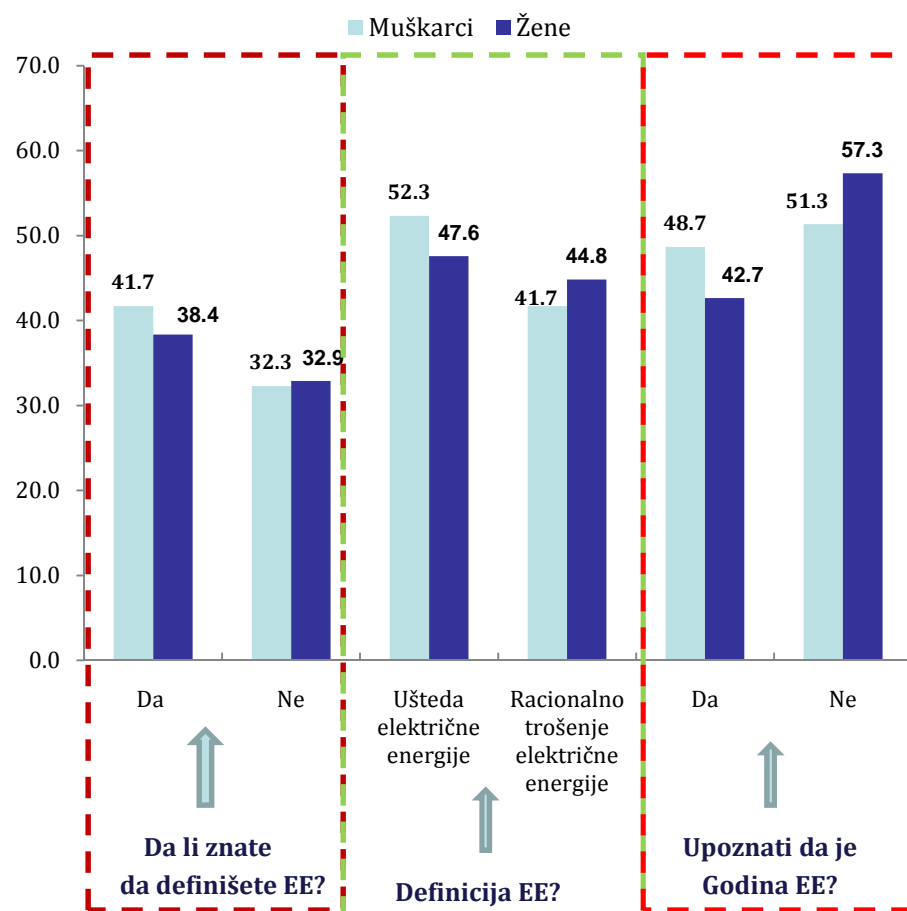

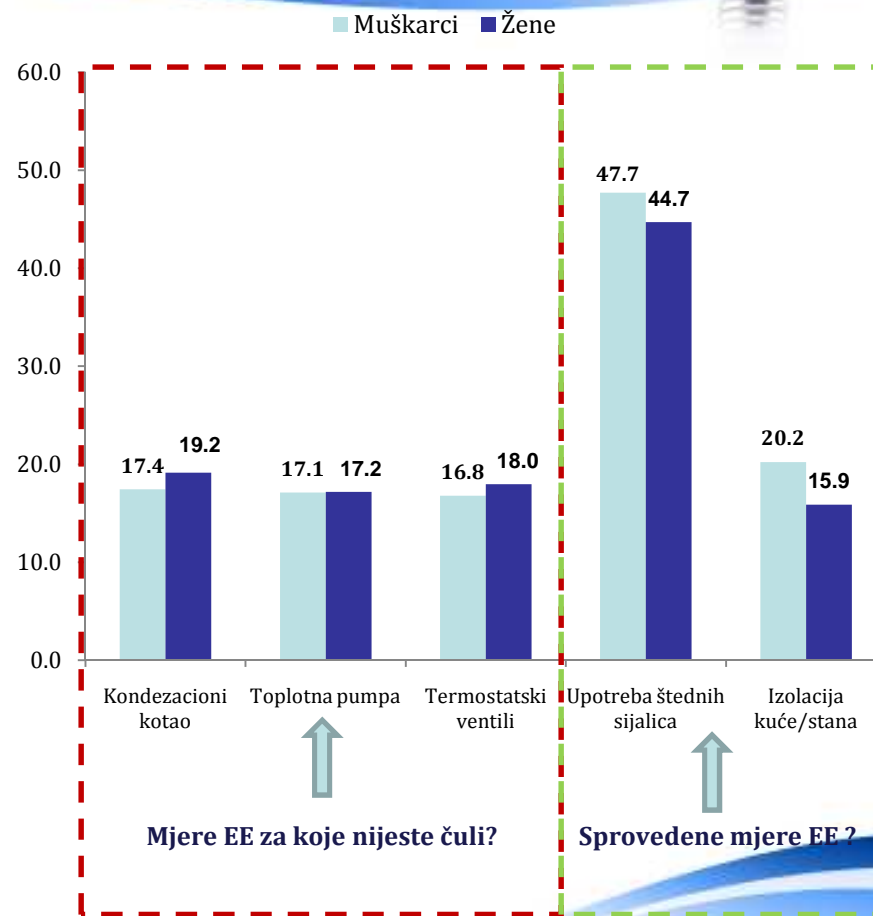
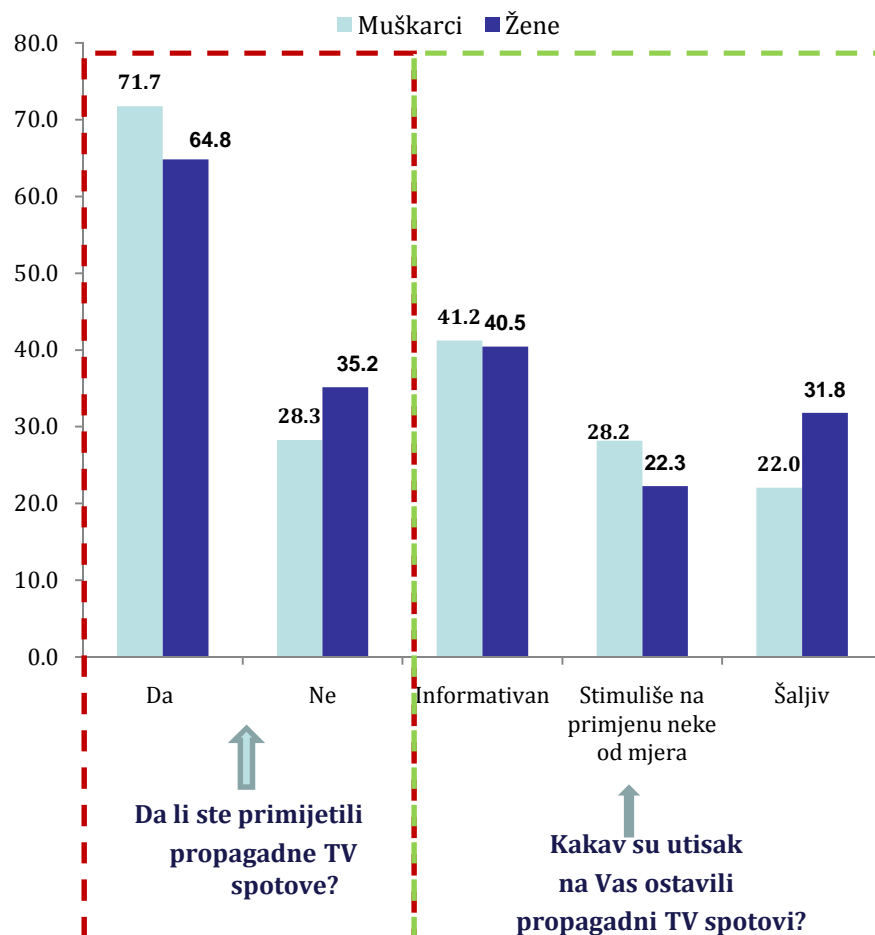
■ Muškarci ■ Žene

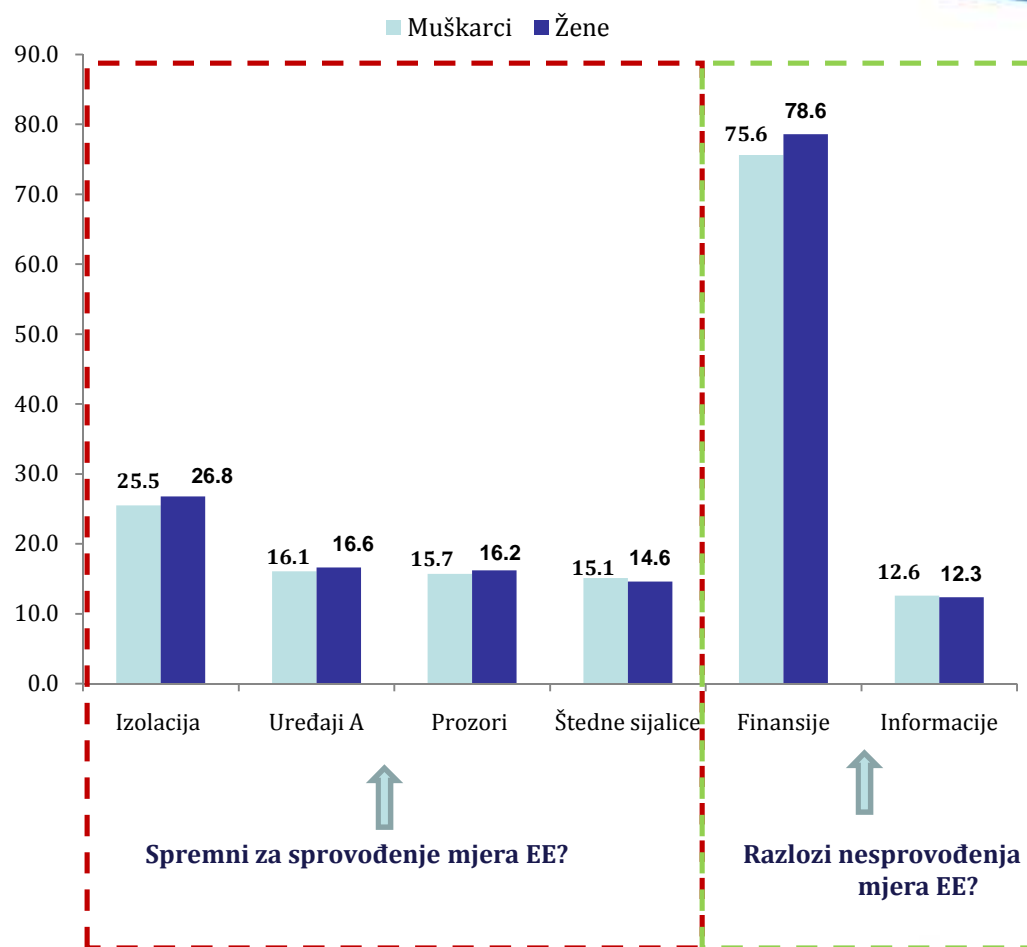

■ Muškarci ■ Žene

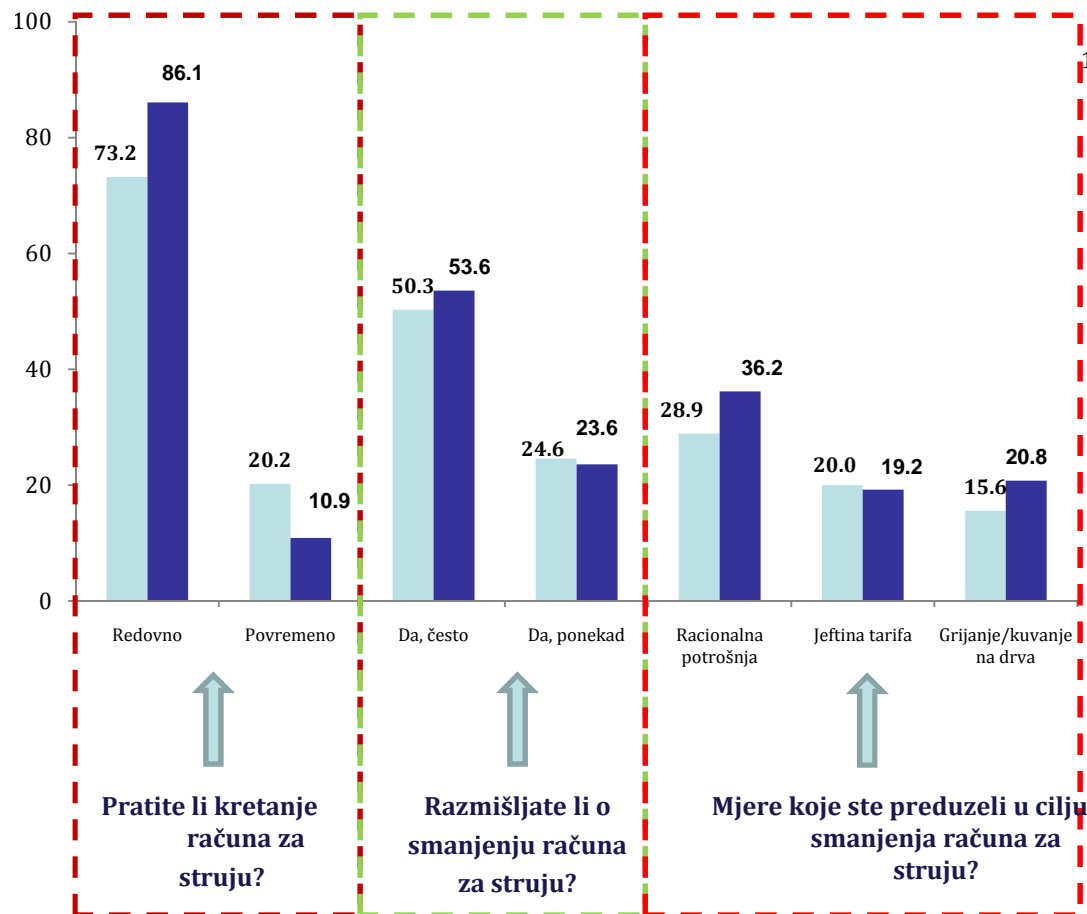
REZULTATI 2008.

Ukršteni podaci po polu

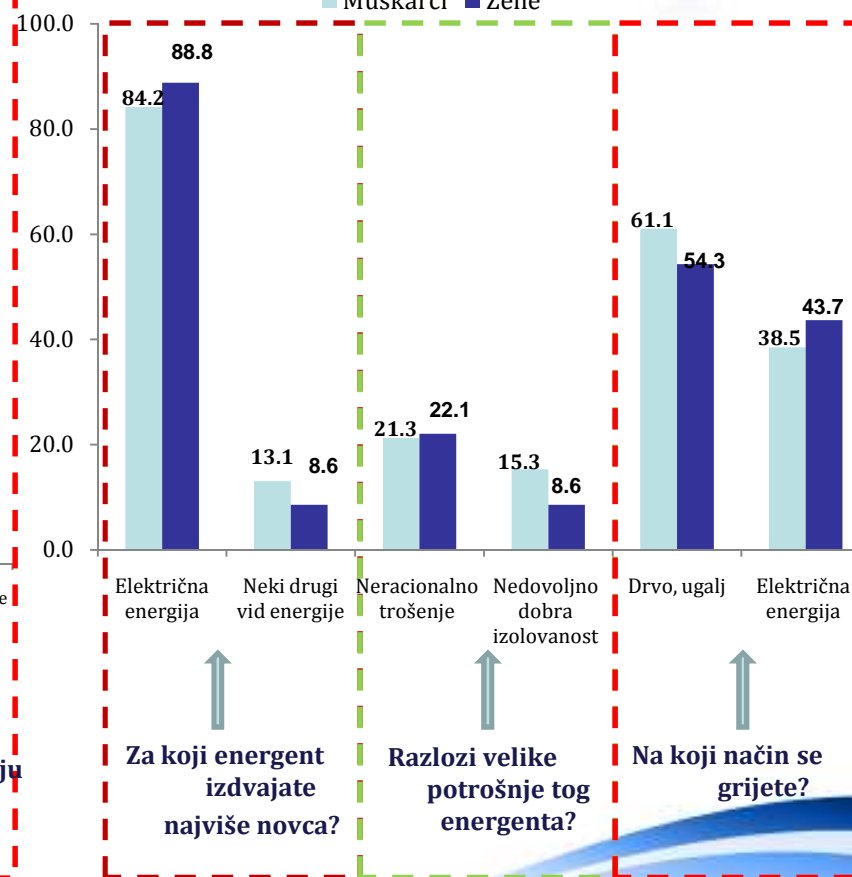
Rezultati 2008 – ukršteni podaci po polu

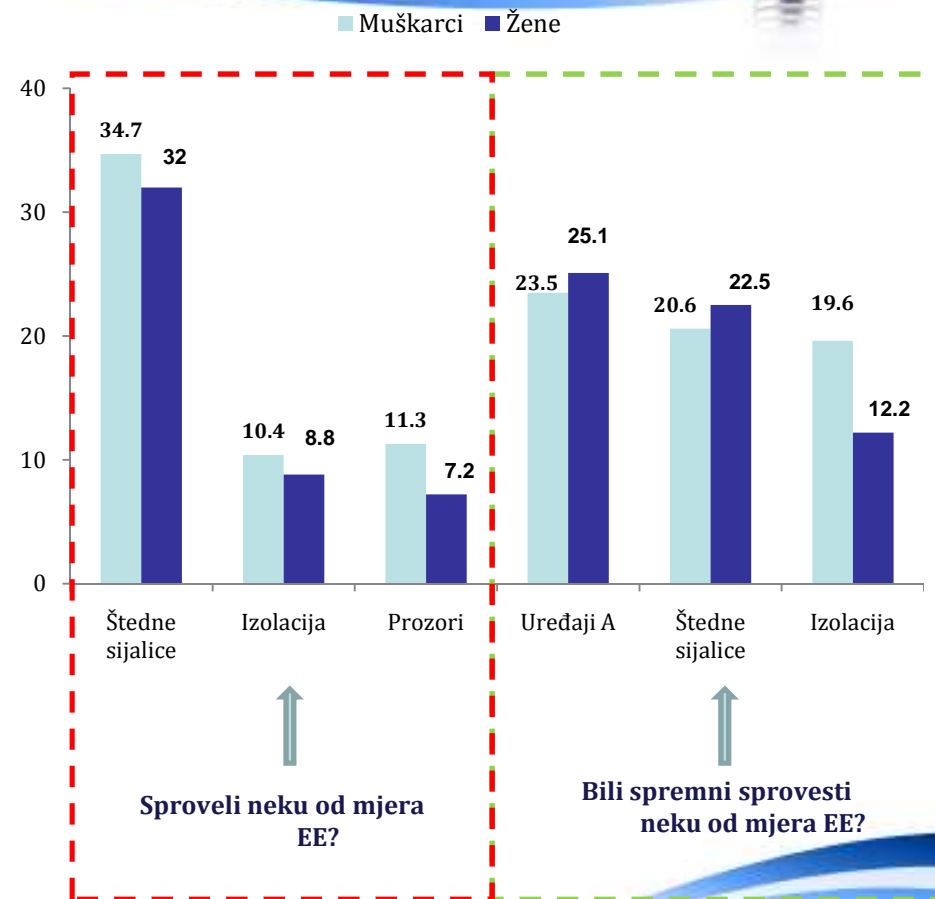
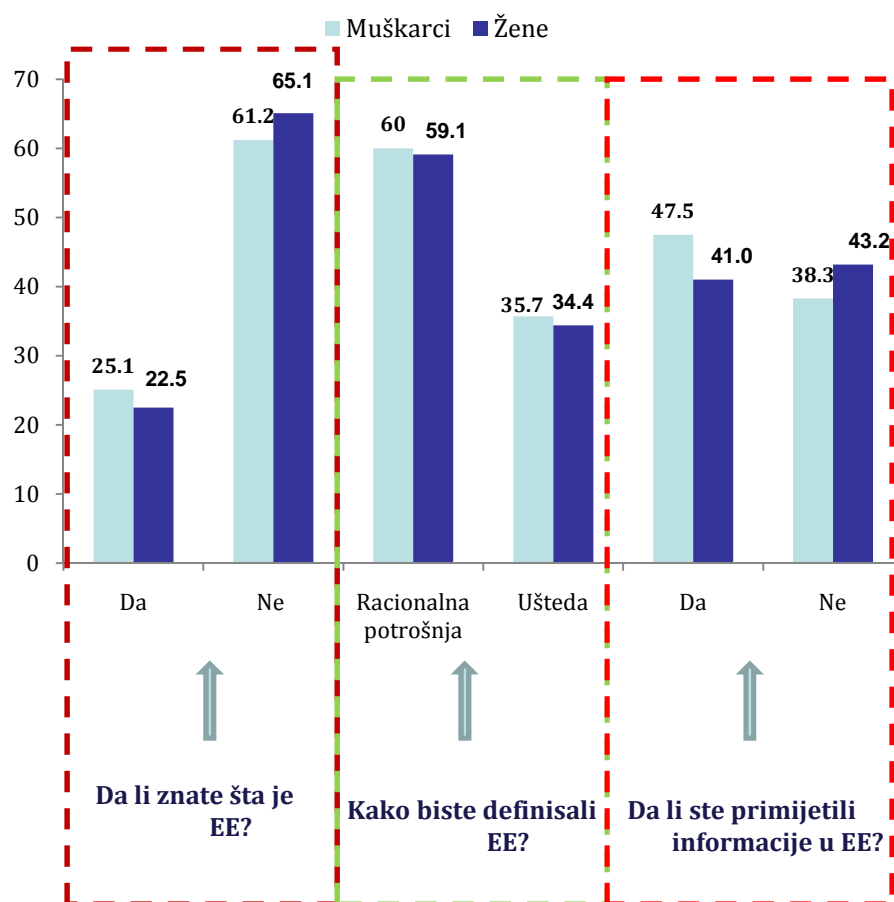

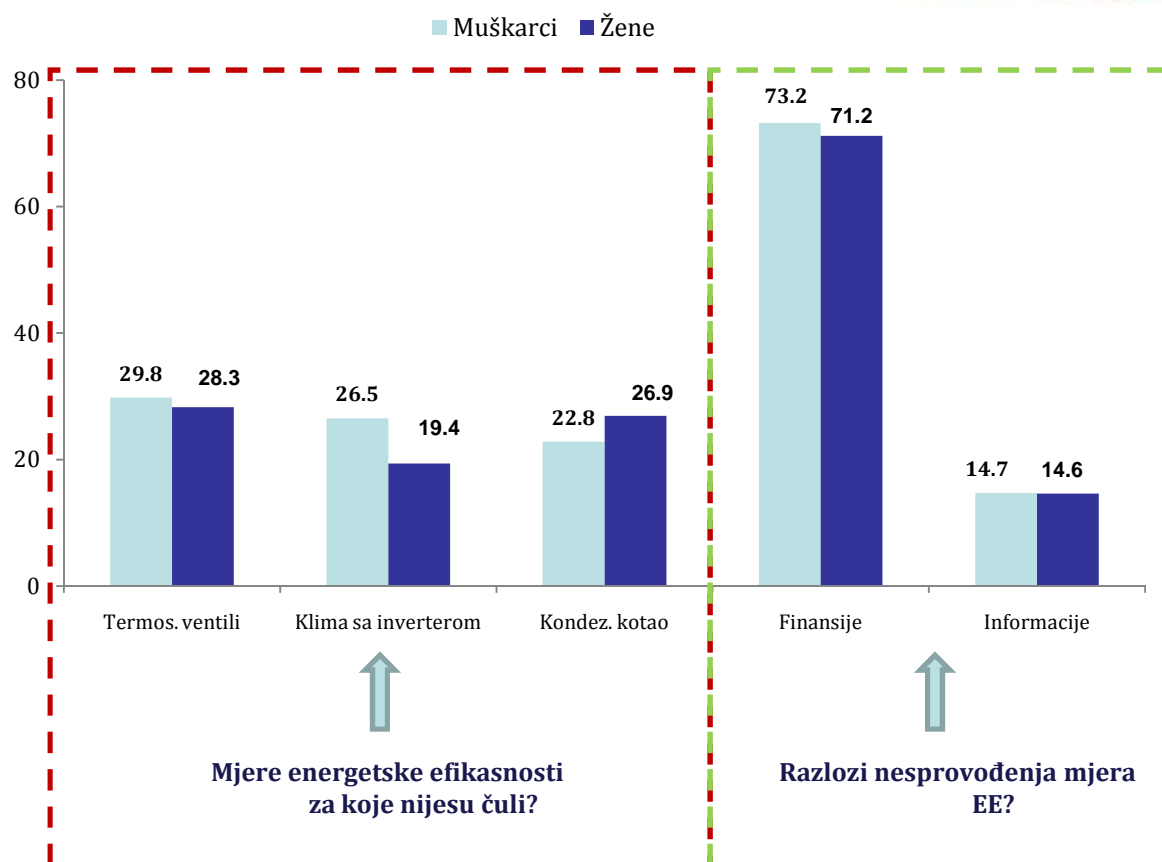
■ Muškarci ■ Žene

■ Muškarci ■ Žene

POREĐENJE REZULTATA

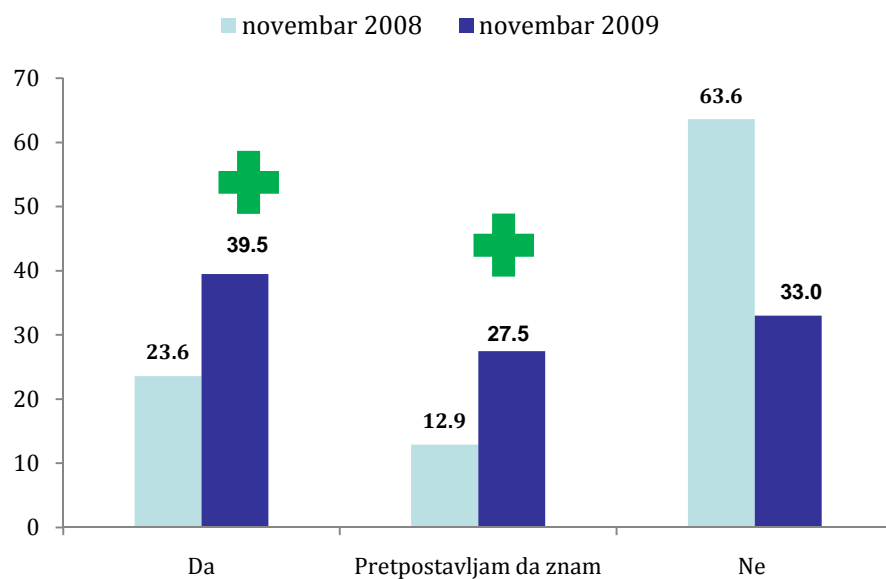
Prije i posle početka projekta o EE

- Dobijeni rezultati istraživanja opravdavaju **svrhu realizacije projekta** Godina energetske efikasnosti. Dobijeni rezultati pokazuju da veći broj građana zna šta je energetska efikasnost, da su primijenili neku od mjera EE, kao i da su spremni da to urade u narednom periodu.
- Sprovedenjem niza promotivnih aktivnosti utiče se na jačanje svijesti građana o značaju i mogućnostima ostvarenja energetske efikasnosti.
- Za **30.5% porastao broj građana** koji znaju šta se podrazumijeva pod energetsom efikasnošću (36.5% → 67.0%).
- **Smanjio se broj građana** koji nijesu čuli za neku od mjera energetske efikasnosti (termostatski ventil – smanjio za 10.2% i kondezacioni kotao – smanjio za 6.4%).

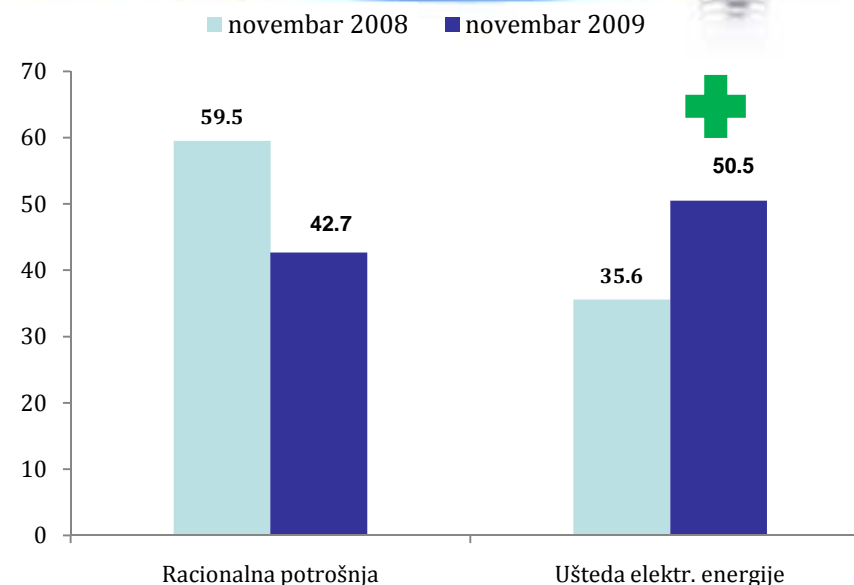

- Za **30.2% porastao broj građana** koji su u domaćinstvu sproveli štedne sijalice (36.5% → 67.0%).
- **12.9% građana** pokazuje spremnost za bolju izolaciju kuće/stana (15.3% → 28.2%)
- Raste broj građana (4.7%) koji kao najznačajniji razlog nesprovođenja neke od mjera energetske efikasnosti navode nedostatak finansija (72.0% → 76.7%)

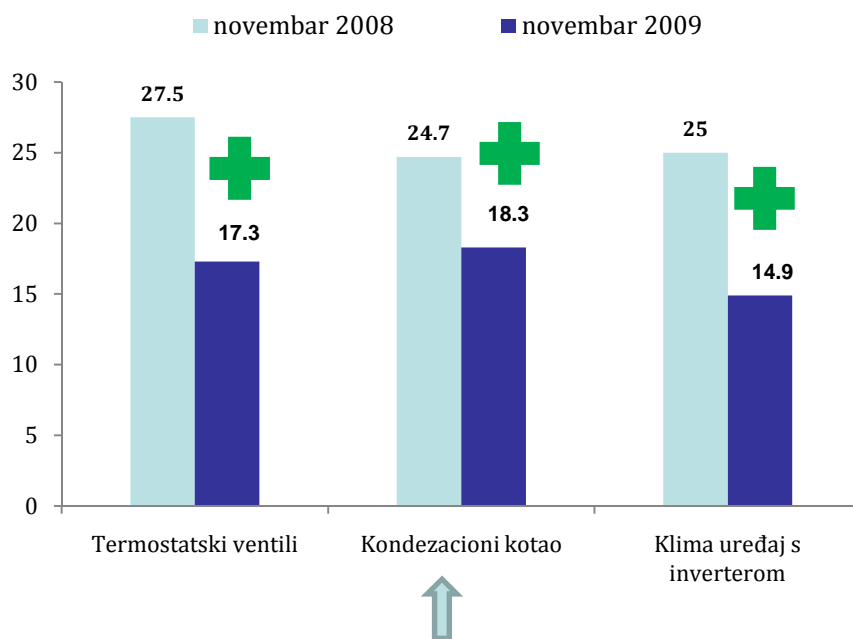
Šta se podrazumijeva pod energetsom efikasnošću?

- ✓ Porastao broj građana koji znaju i pretpostavljaju da znaju šta se podrazumijeva pod EE (36.5% → 67.0%)

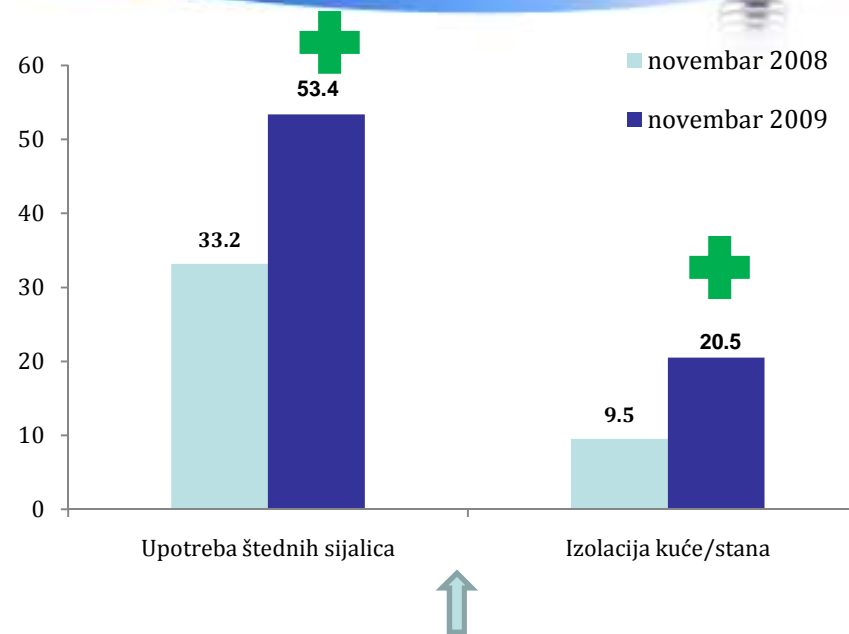

Kako biste definisali energetsom efikasnost?

- ✓ Pojam energetske efikasnosti se definiše kao ušteda električne energije

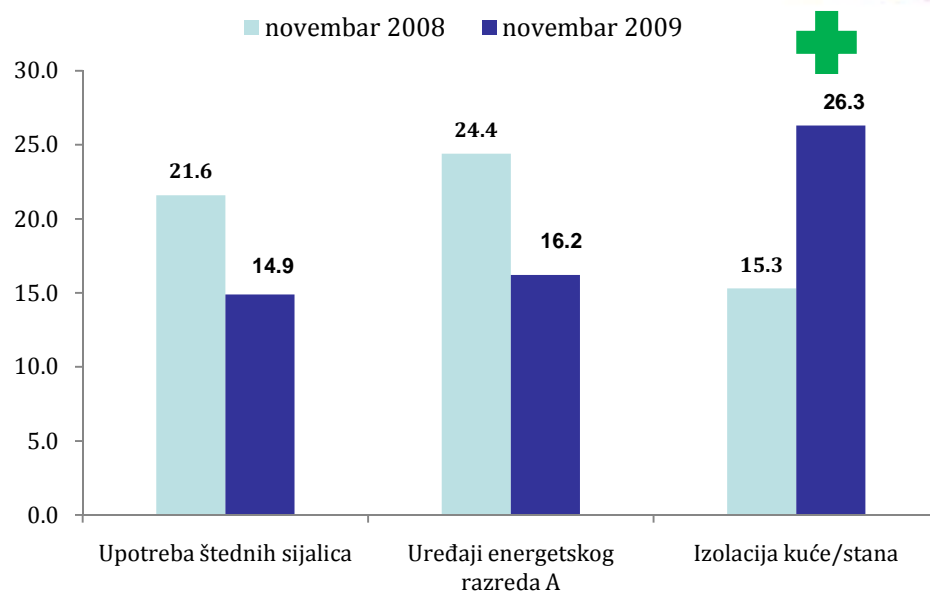
Mjere energetske efikasnosti za koje
nijesu čuli?

Mjere energetske efikasnosti koje su
sproveli u domaćinstvu?

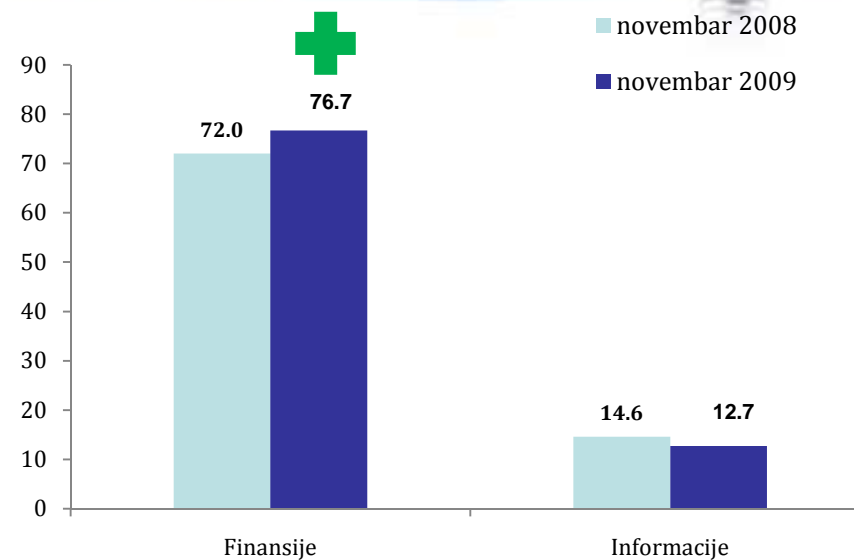
✓ **Smanjio se broj građana koji pokazuju neupoznatost sa pojedinim mjerama energetske efikasnosti.**

✓ **Porastao broj građana koji su u domaćinstvu sproveli štedne sijalice (33.2% → 63.4%)**

↑
**Mjere EE koje su spremni sprovesti u
domaćinstvu?**

- ✓ **Građani pokazuju spremnost za bolju izolaciju kuće/stana (15.3% → 28.2%).**

↑
Razlozi nesprovođenja mjera EE?

- ✓ **I ove godine kao naznačajniji razlog nesprovođenja neke od mjera navedene su finansije.**